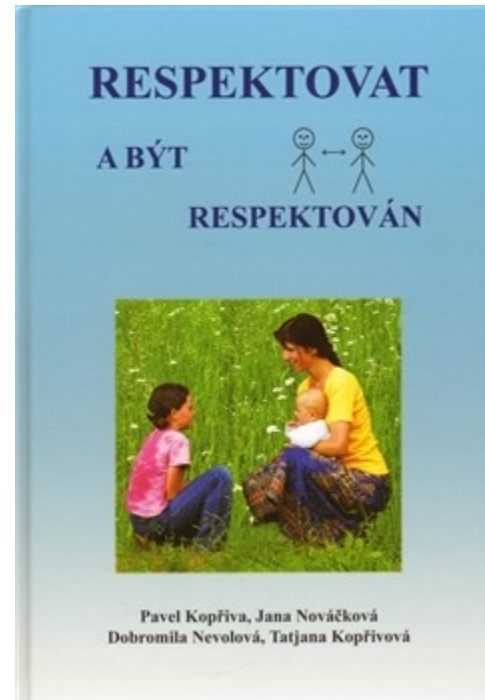
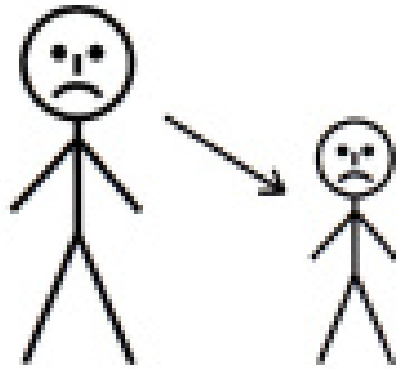
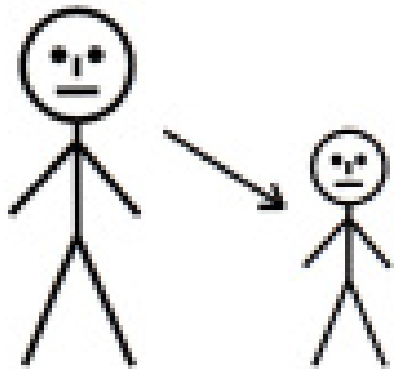

Respektovat a být respektován

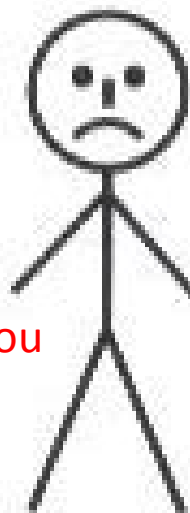
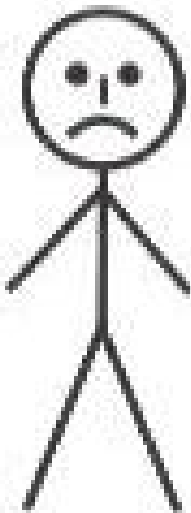
Předpoklady RaBR

- Nelze vychovávat autoritativně a pak očekávat, že se děti budou chovat demokraticky.
- V průběhu života se naučíme různé návyky, které se týkají našeho myšlení a chování. Změnit je není zdaleka tak snadné, jako zařadit do svého slovníku věty, kterými se hlásíme k myšlence partnerského přístupu k dětem.
- Partnerský přístup k dětem je nejen možný ale i nutný, proto, aby z dětí vyrostli kompetentní a zodpovědní lidé, schopní řešit problémy současného světa.
- Vymezování hranic považujeme ve výchově za naprosto nezbytné.
- Rozdíl mezi autoritativní a demokratickou výchovou není v tom, že v první je vše dovoleno a v druhé převládá omezení, ale v tom jakým způsobem se stanovují pravidla..., zda se vytváří hranice s dětmi nebo pro děti.
- Mocenský přístup se může skrývat i za milým chováním.

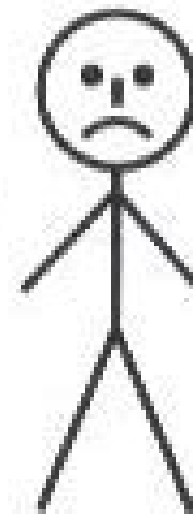
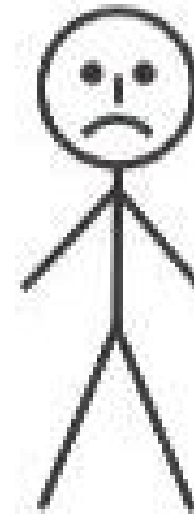

Je chyba v
učiteli?

Je chyba v
žákovi?

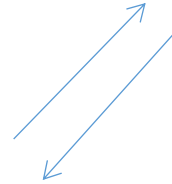
Jde o
problematickou
interakci.

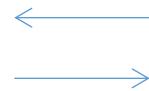
Symetrie a asymetrie

- Vztah základ všeho

- Mluvím „na dítě“

- Mluvím „s dítětem“

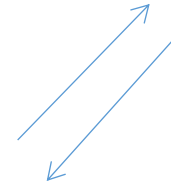

„Základní princip komunikace je založený na **vzájemném respektování se**. Naše děti se pro nás stávají **rovnocennými partnery**, i když **ne ve vyspělosti**, schopnostech zkušenostech, ale ve schopnosti a možnosti **samostatného rozhodování** se namísto podřízení se síle.“

Symetrie a asymetrie

- Proč jsi to udělal?

Vaše příklady...

- Co se stalo? Jak se to stalo?

Vaše příklady...

Mluvíme , mluvíme a ono to nefunguje...

- Ty zase (vždycky, nikdy, pořád)...! Kdybys aspoň...!
- Měla bys sis uvědomit, že... (poučování, vysvětlování, moralizování)
- Tohle jsi udělal/a špatně! (kritika, zaměření na chybu)
- Já (někdo) kvůli tobě... (lamentace, citové vydírání)
- Nedělej to, nebo se ti stane...! (zákazy, varování)
- Z tebe jednou vyroste... (negativní scénáře, proroctví,...)
- On je takový (nálepkování)
- Okamžitě běž a udělej...! (příkazy)
- Přestaň..., nebo...! Běda, jestli...! (vyhrožování)
- Křik
- Podívej se na..., vezmi si příklad z... (srovnávání)

Najděte problémová slova

- Zase sis neuklidila to školní oblečení! Kdo se má pořád na ty roztahaný ponožky a trička dívat!
- Kolikrát jsem ti už říkala, že bez pravidelné přípravy na vyučování nemůžeš mít opravdu dobré výsledky...
- Tohle cvičení jsi tedy dost zvorál, máš tam jednu chybu vedle druhé
- Zase mě z tebe rozbolela hlava...
- Nelítej po chodbě, uklouzneš a zlomíš si nohu nebo někoho porazíš
- Filip je počítačový maniak, nic jiného jej nezajímá
- To je taková hodná a poslušná holčička

Mozek a proč je to neefektivní

1. Všechny podněty mozek zpracovává, zda jsou ohrožující nebo ne
2. Pokud je podnět rozpoznáný jako A) bezpečný, tak nasazuje kritérium zda je informace B) smysluplná.

Jak formulovat zprávu tak, aby dodržovala tyto pravidla...

1. pravidlo: Doptávejte se na kontext!

- Jaké otázky vás napadají k těmto „situacím“?
- *Paní učitelko, ať toho nechá!*
- *Posbírejte ten binec.*
- *Uhodil mě.*
- *On si začal!*

Tradiční: Přestupek → domluva → trest

Alternativní: Přestupek → spoluúčast → náprava

1. Věnovat se emocím (svým nebo emocím druhé strany) + popsat situaci
2. Přizvat druhou stranu ke spoluúčasti na řešení situace a vést celý postup směrem k nápravě
3. Provést opatření

Paní učitelka v 5. třídě říká: *Posbírejte ten binec, co máte na zemi.*

Rychle... Dáme si na začátek prověrku. To jsem zvědavá, jak se vytáhnete, posledně to za moc nestálo.

Děti začnou protestovat: *Já jsem tam ty papírky nenaházela, paní učitelko. To je nespravedlivý, abych po někom uklízela. Ať to uklidí ten, kdo ten*

nepořádek udělal!

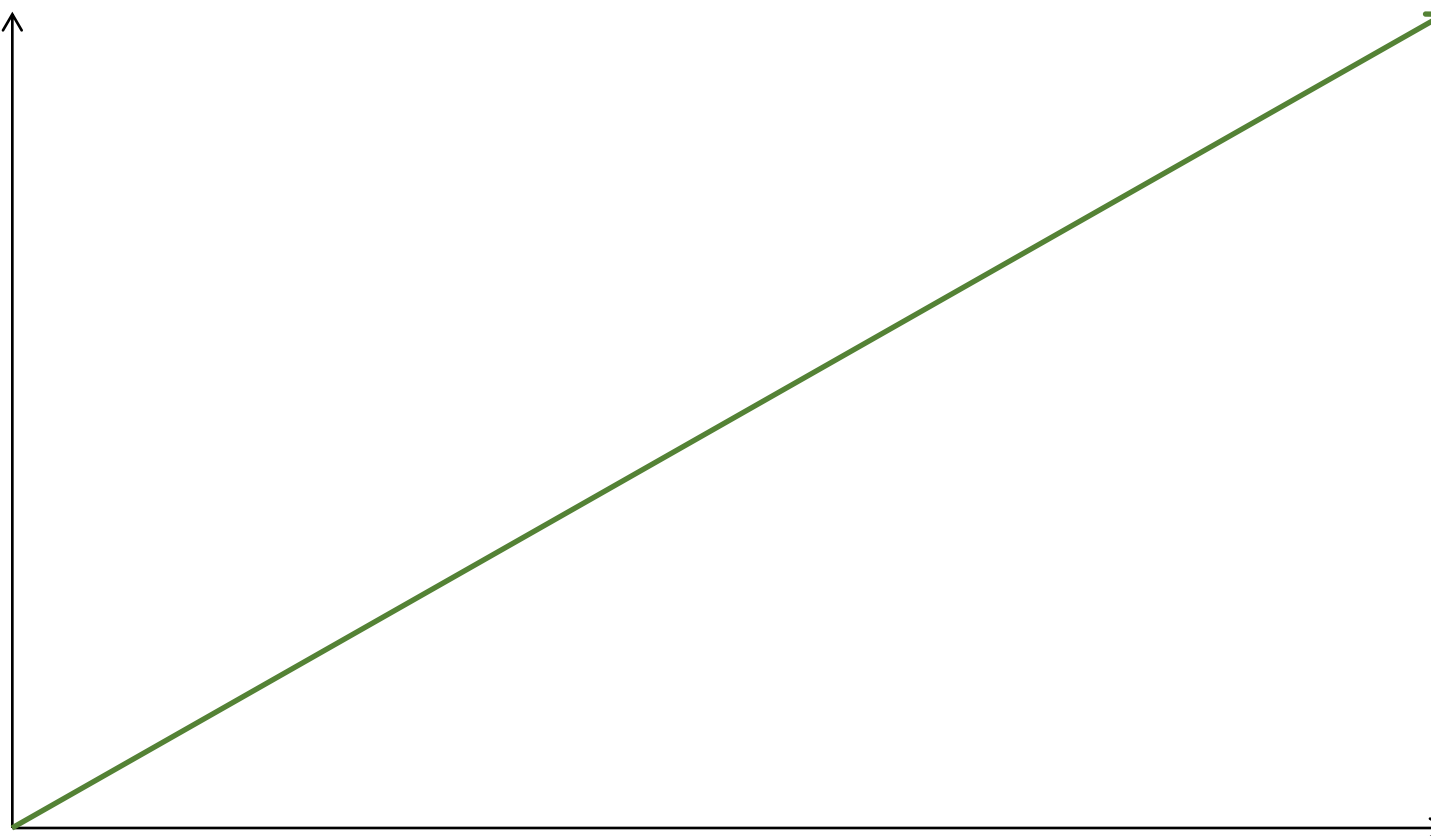
Paní učitelka vidí, jak drahocenný čas plyne, a zesiluje hlas: *Neodmlouvejte a okamžitě začněte sbírat! Jestli budete zdržovat a nestihneme probrat látku, dostanete domácí úkol navíc.*

Některé děti sbírají, jiné se baví a smějí se, dvě děti se snaží učitelku přesvědčit, aby dnes prověrka nebyla, jeden chlapec sedí zamračeně se založenýma rukama...

Komunikace a emoce

Druhý: míra
naštvaní se,
emoce rostou

Já-mluvím: o sobě ... o chování druhého ... identitě, osobě druhého

Rozum a emoce

